

PARYS, den 22. October.

De volgende brief schetst zóó wel de thans heerschende partij, dat wij ons genoopt voelen, denzelven hier mede te deelen:

MÏJNHEER!

Gij en ik waren wel onkundig van de dingen. Gij dacht, door een wijs en fleugdzaam leven, die hoedanigheden te hebben verkregen, welke den man van eer en den goeden burger vormen? Gij verstonde er niets van. Deze onkunde evenwel is te verontschuldigen, in eenen tijd, dat de begrippen van recht en onrecht zóó verward zijn, dat ik zelf daarin geen onderscheid zou hebben kunnen maken; bijaldien ik de politieke zedekunde niet op nieuw in de bijeenkomsten der koningslieden bestudeerd had. Aanvankelijk wilde ik die algemeen geldende zedelijkheid ten rigtanoer nemen, welke de pligten van een eerlijk man en van den burger bestemt; maar ik werd gewaarschuwd, dat zulks de zekerste weg was, om op een dwaalspoor te komen. De rojalistische secte, welke thans heerscht en regeert, heeft een bijzonder en volmaakter wetboek; zij alleen kent het goede en het kwade; zij allen weet wat geoorloofd en verboden is; in haar midden is alles deugd; buiten haar is alles ondeugd. Deze secte is wel nauwlijks een brok van de maatschappij, en zóó gij mij vraagt van wien zij is, van de kerk, van het hof, of van het volk, dan kan ik u verzekeren, dat zij niet van het volk is. Maar hoe dit zij, even als de gezamenlijke Egyptische priesters, schijnt deze secte de bewaarster en uitlegster tevens der wet te zijn, waarvan zij alleen de kennis en het geheim bezit.

Daar ik mij hier in het middelpunt van alles, en gij u op den verst afgelegten omtrek bevindt, heb ik vroeger dan gij het licht ontvangen, en zij zult het door mij ontvangen. Verre van daar echter, dat ik al die kunde heb opgezameld, welke gij vooronderstelt, doordien gij mij verzoekt, u mijn gevoelen te zeggen over de zaken van den tegenwoordigen tijd over de menschen, van wie de lotgevallen afhangen. Ik ben nog maar een leerling; doch dit zij zóó, ik heb er den sleutel van, en ik ben er als bij de hand ingeleid.

Op een anderen tijd zal ik u zeggen, hoe het geluk ons zal moeten dienen, om mij en u in de geheimen van zóó veel fijne en teedere dingen in te wijden. Thans, mijnheer, wil ik u alleen waarschuwen voor de dwalingen, waarin wij gevallen waren. Mijne denkbeelden thans bequiverd zijnde, ben ik in staat, om ook de uwe te verbeteren, en u onderrigt te geven in de geheimzinnige gróndbeginselen en de kommando-gevoelens, die noodig zijn, om lid te worden van de staatkundige broederschap, welke in dezen tijd over aanzien, eer en gunsten beschikt.

De naam van koningsgezinde is thans zeer moeilijk te omschrijven. Het beste wat ik er van begrijp, is, dat de koning daarbij volstrekt niet, of zeer weinig in aanmerking komt. De gehechtheid aan zijnen persoon, de gevaren, welke men om zijnen wil heeft doorgestaan, de wederstreeving tegen revolutionaire gouvernementen, dit alles maakt den koningsgezinde van het tegenwoordig tijdstip niet uit. Gij ziet dit in verscheiden groote personaadjes, welke alle deze hoedanigheden niet hebben geholpen. De heer de Richelieu had er nog wel meer, en toch is hij onder den naam van liberaal gestorven. Zelfs koning Lodewijk XVIII. heeft lang dien naam gehad; maar sedert de aankomst der laatste ministers, is men overeengekomen te zeggen, dat de koning koningsgezind is.

Gij meent, nog, dat men de hoedanigheid van koningsgezinde door edele gevoelens vereren; door deugden bewijzen en versieren moest. Ik dacht er eveneens over; doch niet zóó vele zorgen, mijnheer; de rojalistische secte is geenszins streng; zij wil, het rojalisme niet onuitvoerlijk maken; wij leven in eenen meer inschikkelijken tijd. Men zoekt geene deugden van de menschen; men wil slechts meeningen van hen hebben. Zich blindelings bij de heerschende partij voegen, hare inzichten omhelzen, hare begeerlijkheid de uwe maken, zonder de goede of slechte middelen, om haar te dienen, in aanmerking te nemen; dit zijn de voorwaarden, welke de hoedanigheid geven. Op deze voorwaarden staat de weg tot eer en rijkdom open, vallen de ministeriele gunsten als een dauw; worden de gierige handen verkwistend; eindelijk, mijnheer, het is op deze voorwaarden, dat men de achting en liefde verwerft van een ministerie, bij hetwelk de achtbare man niet is, hetwelk slechts den dienstvaardige zoekt. Gij kunt u hiervan overtuigen, door de voorbeelden, welke zich onder uw oog vermenigvuldigen. Gij ziet, in alle provincien, met recht geschandvlekte lieden, die, gedurende de revolutie, koningen geloofd, de Godheid gelasterd, hunne medeburgers vervolgd en beroofd hebben; en deze zelfde lieden zijn thans de beste werktuigen van de heerschende staatkunde; zij zijn en de eerste springveeren van. Er is tusschen de oude en nieuwe ongerechtigheden een verdrag gesloten: de eerloozen van dien tijd, zijn de deugdzaam van den tegenwoordigen tijd; en naar de deugd dezer gunstelingen kunt gij die van hunne meesters beoordeelen. Aldus is de maatschappij in openlijke tegenspraak met het ministerie; wat het ministerie

verbant en verwerpt, is in gunst en achting bij de maatschappij; en hetgeen deze veracht en afwijst, wordt door het ministerie opgenomen en vereerd.

Deze staatkunde is geen nieuwe uitvinding; gij zoudt haar in de registers van de inquisitie kunnen vinden. Gij weet misschien niet, mijnheer, welke soort van menschen de inquisitie, eertijds, tegen de maatschappij wapende: dit waren ellendige veroordeelden, die men genade schonk, en die, tot prijs daarvan, zich verbonden, om door de eerlooste middelen de woede en de wraak der meest geduchte heethoofden ten dienste te staan.

Gij ziet dus mijnheer, dat als men de koningsgezinden de schuld van uitvinden gaf, zij zonden kunnen bewijzen, dat zij slechts navolgen. Het is een groot voorrecht in staatszaken, op voorbeelden te kunnen wijzen; want voorbeelden stellen de wet. De eerste bedrivers van staats misdaden mogen voor misdadig hebben kunnen doorgaan, maar nimmer hunne navolgers. De eerste godsdienst-oorlogen waren afschuwelijk, de andere werden heilig genoemd.

Dit brengt mij op het punt, om u over de godsdienst te spreken. Dat is thans een woord van ontzettend vermogen, en in dezen moet gij u aan de woorden houden. Inderdaad, het is niet noodzakelijk, dat er godsdienst in uw hart wone, maar het is volstrekt noodig dezelve op het voorhoofd te dragen. De innerlijke zucht is van weinig belang; maar een uitwendige vurige ijver is van het hoogste gewigt; want de innerlijke zucht is slechts voor u zelf, maar de uitwendige ijver is dienstig voor de secte. Gij behoeft u dus niet om den geest te bekommeren, als gij maar het masker aanneemt. Deze regelmaat van gedrag, is ons door een licht der kerk voorgeschreven, toen de regering van alles in de handen van dien apostel overging. (De bisschop, minister van eeredienst en onderwijs). In zijne eerste redevoering, waarin meer de priester dan de grootmeester doorstraalt, zegt hij, zich tot de hooge leeraren van alle kollegien wendende, zonder bewimpeling, dat diegenen, welke geen godsdienst hebben, ten minste verpligt zijn, het uitwendige daarvan aan te nemen. Ik heb dit als een fakkel aangegrepen. Gij zoudt wel doen, mijnheer, u deze redevoering aan te schaffen.

Maar gij moet vooral niet uit het oog verliezen, dat er tweederlei zedekunde bestaat: eene, die alleen maar voor de deugd past, de andere, die zich naar de driften der menschen schikt. Deze laatste is eene ontdekking van den nieuwen tijd; de ouden hadden er geen denkbeeld van: zij is door de Jezuiten ontdekt, die er de gróndbeginselen van opgehelder en daarvan een wetboek gemaakt hebben, ten dienste der hoven en wereldlingen. Hier in lezen wij, mijnheer, dat alle deugden tot schijn kunnen worden gebracht, en dat zelfs ondeugden en misdaden hare namen kunnen aannemen. Deze zedekunde, welke men voor verloren achtte, is hersteld, zij is met bare instellers weder opgedolven. Gij dacht, dat de Jezuiten dood waren: zij stamden slechts.

Ik raad u, tot de schriften van deze eerwaardige vaders toevlugt te nemen. Hunne boeken zijn zeldzaam geworden, maar men zal dezelve spoedig voor het openbaar onderwijs herdrukken. Zij zullen u duidelijk maken, wat u onverklaarbaar toeschijnt. Maak u hunne leer ergens, daar zij eindelijk is wedergevonden, even als de boeken der wet, na de Babilonische gevangenis.

Gij kunt wel, niet al hetgeen ik u zeg, opmaken, mijnheer, dat gij u om geene deugden behoeft te bekommeren; maar dat gij hare namen zorgvuldig moet onthouden. De woorden hebben eene haar eigene kracht; zij zijn de makers der driften, welke nooit onder hare ware namen moeten te voorschijn komen: en inderdaad, hoe zou men van het wangedrag van eenen priester, zonder den naam van godsdienst, en van de ongerechtigheden van eenen minister, zonder den naam van algemeen welzijn, kunnen spreken? Laat dus eer en deugd rusten, welke toch in geen aanmerking komen. Wijders zegt ook Montesquieu: de deugd is geenszins de drijfveer der monarchale regeringen, en gij hebt ministers, die in zich zelven de waarheid van dezen gróndregel vinden. Op dezen oogenblik bestaat er maar eene belangrijke en gewigtige zaak, dit is de meening: ik spreek niet van de constitutionele meening, welke eerloos is verklaard, maar van de rojalistische meening, waarin scheuring bestaat; want er zijn twee wijzen, waarop men koningsgezind is, of volgens de gróndregels van Bossuet, of volgens die van Fenelon. Om u hiervan den sleutel te geven; Bossuet heeft voor de vrijmagtige, en Fenelon voor de getemperde regering gestemd; maar hierbij moet ik u waarschuwen, dat Fenelon van het gezelschap der reine koningsgezinden is uitgesloten, en dat men in de kollegien het lezen van zijne werken heeft verboden.

Kies dus, mijnheer, onder welke bannier gij u wilt plaatsen. Omhels een gevoelens; de ministers bekommeren zich om niets anders; en indien zij konden, zouden zij allen de hoedanigheid van burger ontnemen, die hunne gevoelens niet bezitten.

Ik heb mijnheer enz.

De laatste berichten uit Missolonghi (West-Griekenland) zijn van den 14 September. Alstoen daarde de belegering van de stad voort.

De Turken waren echter moedeloos, daar zij geen versterkingen konden maken en zeer veel leden door het vuur uit de stad. Van tijd tot tijd vallen er ook dooden en gekwetsten aan de Grieksche zijde; maar zulks verlaauwt den ijver der onversaagde verdedigers van de vesting niet, die steeds op hunne hoede tegen alle aanvallen zijn, en alle verken aanleggen welke dienstig zijn om de stad te verdedigen.

De Grieken hebben thans 94 brikken in zee, die in drie eskadren afgedeeld zijn. De Hijdrioten verwachten met ongeduld sommige andere oorlogschepen, welke in Amerika aangekocht zijn. Wanneer men dezelve bezit, zal men de Turksche vloot nog met meer vrucht kunnen aanvallen.

Brieven uit de Levant melden, dat de Porte het verzoek van den Amerikaanschen vlootvoogd, om een vrijen doortogt door den Bosphorus in de Zwarte-zee, ten behoeve van Noord-Amerika, afgeslagen heeft, en erop aandringt dat deze vergunning zelfs aan Europese mogendheden, die gezanten bij de Porte hebben (hetgeen met Amerika het geval niet is) is geweigerd geworden.

Men meldt uit Rome, dat de zoogenaamde Chiefata of Keifata, die een stuk had overgegeven, volgens 't welk Griekenland zich kerkelijk onder het gezag van den Heiligen Vader zou stellen, een bedrieger is, waarom hij uit den Kerkelijken Staat is verbannen.

Men schrijft ons uit 's Gravenhage, dat Z. M. de Koning, benevens de geheele koninklijke familie, zich aanstaanden Maandag naar Amsterdam zal begeven, ten einde aldaar eene geheele week te vertoeven; Maandag zal er, te dezer gelegenheid, algemeene illuminatie zijn; Dinsdag presentatie ten hove; Woensdag audientie bij den Koning; Donderdag het ten hove; Zaterdag gala-representatie in den Nederduitschen Schouwburg; Zondag groot diner ten hove; Maandag terugreize naar 's Gravenhage.

Men verwittigt het publiek, dat de nieuwe weg en dijk voor uit het fort *Kraaijenhof*, beneden Nijmegen, met den 1. November jl. geopend is, en alzoo tot weg zal kunnen gebruikt worden.

ARNHEM, den 5. November.

Het water is hoog in den Rijn aan de paal:

Den 4. Nov. 2 El o Palm o Duim; gewassen 10 D. gevallen 0 D
Den 5. dito. 2 El o Palm o Duim; gewassen 0 D. gevallen 0 D

Getrouwd:

WILHELMUS JOHANNES WEUSMAN, Wz.
van Utrecht,
en
R. BURGERS.

ARNHEM,

den 3. November 1825.

Na eenen hevigen aanval van bemoerte, eindigde mijn geliefde echtgenoot, de Heer *Q. T. O. DE RUUK*, in leven *Med. Doctor, Ontvanger der Directe Belastingen alhier en Lid van den Raad dezer Stad en van de Provinciale Geneeskundige Commissie*, gister avond ten half twee ure, zijn werkzaam en voor mij zoordienbaar leven.

Diep treft zijn verlies dezels hedroefde Weduwe, Zoon en Schoondochter, en zijn afsterven zal ongetwijfeld door allen, die den Overledenen gekend hebben, worden betreurd. Nagelaten vrienden des overledenen gelieven dezen aan te nemen als hunnen gedane mededeeling, en mij te verschoonen van Blijven van Rouwbeting.

Arnhem, den 1. November 1825.
J. VISSCHER,
Weed G. DE RUUK.

Het PLAATSELYK-BESTUUR der Gemeente Dinxperlo, zal, onder nadere approbatie van Hun Edsle Groot Achtbare Heeren Gedeputeerde Staten der Provincie Gelderland, op Woensdag den 9. der maand November 1825, des voormiddags om tien uren, ten huize van den Logementhouder *B. B. E. L. Y.*, binnen Dinxperlo, publiek aan den meestbiedenden, voor den tijd van zes achtereenvolgende jaren verpachten.

De zoogenaamde GEMEENTE-GRONDEN van Dinxperlo, bestaande in onderscheiden HOVEN en LANDERIJEN, in de gezegde Gemeente Dinxperlo gelegen.

De Notaris *P. WIEGAND*, te Nijmegen, als lasthebbende, is voornemens, op Donderdag den 17. November 1825, des avonds ten 6 ure, in het lo- cal der Notarissen, te Nijmegen, publiek op hoogen te doen inzetten, om 14 dagen daarna finaal te worden verkocht:

- 1. Een geregt en onverdeeld derde part in de Kranenweldsche en Zintensche TIENDEN, gehezen wonden de onder Hien Weijer en Donsenwaard, waavan de overige twee derde parten bij den hooggeboeren Heer *O. GRAVE VAN RANDWYCK* bezeten worden. En
- 2. Eenen BOUWHOP, bestaande in HUIS, RAKE, OUVEN, MOESHOEF, BOOMGAARD, B. O. D. W. en WEILAND, met hijsbehoorende WIL- LIGEN-PASSIEN, te zamen groot ongeveer 10 bunders 20 roeden, gelegen in den Kijlwaard, onder Erlecom en Leent, bij de Gebroeders *L. E. N. D. B. R. S.* bewoond en gebruikt wordende.

Ter Rolle van Geregte Uittwiningen der Regtbank van Eersten Aanleg, te Arnhem,

Van een H. U. L. A., staande in de gemeente van Westervoort, in het arrondissement Arnhem, aan de Zandstraat, No. 55, en van een daarbij behorende stuk BOUWLAND, met de op dit oord staande VEUCHTBOOMEN, en om hetzelfde gevonden wordende WILGEBOOMEN en HAKHOUT, groot ongeveer twee hundert twaalf roeden negen en tachtig ellen; zijnde dit Huis en Land belend ten Noorden aan de Zandstraat, ten Oosten en Westen aan het erf van *JAN BRANDENBURG*, ten Zuiden aan het erf van *ANTON BAS*, en door *WILLEM HEMLENBERG* en zijne Huisvrouw bewoond.

Gearresteerd als onroerend goed bij geregteerd Proces-Verbaal van den Deurwaarder bij bovengemelde Regtbank, *DERK RUTGER S.*, van den 20. September 1823, ter rekwisitie van *HEER DRIKUS VAN BEULINGEN*, Kostkooper in het Gasthuis te Zutphen, en van zijne Huisvrouw *ELISABETH RUTTENBEEK*, ten deze door haren Man geautoriseerd en geadaiteerd, beide wonende te Zutphen, voor wien in dit arrest occupeerd *A. L. L. A. B. D. U. S. B. O. O. N. Z. A. I. E. R. A. S.* Procureur bij de bovengemelde Regtbank, en wonende te Arnhem, in de Koningsstraat, F. No. 38, en ten laste van *WILLEM HEMLENBERG*, Landbouwer, en *G. E. S. T. I. N. A. VAN ARNHEM*, wonende te Westervoort.

Van dit arrest zijn, op den gemelden 20. September 1823, kopieën overgegeven aan den Heer *J. H. F. SPYKER*, Griffier van het Vrederegte des kantons Zevenaar, en aan den Heer *Mr. J. J. C. GAYMANS*, Schout van Westervoort, dewelke het origineel hebben gewiseerd, en is hetzelfde overgeschreven ten Kantore van Hypotheken, te Arnhem, den zestienden Julij 1825, en ter Griffie van gemelde Regtbank den dertigsten derzelve maand.

Na dat de drie lezingen van de Memorie van Lasten, ter Rolle van bovengenoemde Regtbank hebben plaats gehad, is de voorloopfge toeschatting geschied den tweeden November 1825, en zulks voor de som van honderd guldens.

De definitieve toeschatting zal plaats hebben op Woensdag den vierten Januarij 1826, des voormiddags ten tien ure, ter Rolle van dezelve Regtbank te Arnhem.

Hetgeen Certificeert,
A. BOONZAIER Aa.
Procureur.

§ § § Men zal op Donderdag, den 27. November 1825, des voormiddags ten 10 ure, aan het Veerhuis te Driel, in Over-Betawe, publiek verkoopen: Onderscheidens Percelen Zwarte EIKEN- en YPEN-BOOMEN, staande aldaar op het Buitengoed den *Nevel*.

§ * § Een mij betreffend BERIGT, in eenige Nederlandtsche Couranten van deze maand October, geleekend den 22. September 11, door de gezamenlijke WYNKOOPERS van *MEINTZ*, doet mij de vrueheid nemen mijnen Vrienden te berigten, dat, aangezien mijn Handet zich meest op het Pruisische Grondgebied uitstrekt, ik tot datzelve heb niet noodig oordeeld, om tot Burger van *Meintz* en *Prussisch* Onderschaan te laten aanmelden. Om echter diegenen mijner Vrienden, die hierop prijs mogten stellen, te voldoen, heb ik de eer hun Ed. te verzekeren, dat mij alsna, op mijn aanzoek daartoe, het BURGERRIGT te *Meintz* de delijk is verleend; zoo dat bovengemeld Berigt, ten mijnen opzichte, thans zonder waarde en vervallen is.

Meintz, den 22. October 1825.
H. CORNELY,
Wynkooper te *Meintz*.

† † † ONDERWYS en OPVOEDING voor den beschaafden stand, zoo in de voornaemste levendige en geleerde Talen, als in de Geschiedenis-, Wis- en Aardrijkskunde, Godgeleerdheid, Wijsbegeerte en Zedekunde, vereenigd met de meeste oplettendheid op alles wat den zedelijken en lichamelijken welstand kan bevorderen, wordt op zeer billijke voorwaarden aangeboden voor een bepaald getal Jongelingen van den Protestantischen Godendienste, in een wel ingerigt Instituut, in de Provincie Noord-Brabant, het Prospectus kan men bekomen, met vruchtvrj Brieven, bij de Boekhandelaren *THIEME*, te Zutphen, *Arnhem* en *Nijmegen*; *PALTER* en Zoon te *Breda*; *van WREKEL* te *s. Hage* en *SCHOONVELD* en Zoon te *Amsterdam*.

* * Bij *G. OVERMAN*, in de Galanterie-Winkel in de *Baarsbroekstraat* te *Arnhem*, worden de zoo gerevomeerde Tandmeesters bereid, door *S. I. M. O. N. N. A. T. H. A. N. S. D. E. N. T. Z.*, Heer Tandmeester van Z. M. den Koning, en met dezels Broeder, *A. S. N. A. T. H. A. N. S. D. E. N. T. Z.*, Tandmeester van Z. K. H. den Prins van Oranje, en tevens van Z. R. H. Prins *F. R. E. D. E. R. I. C.* der Nederlanden, enz. enz. in commissie verkocht, als: Paardwasing en Tand-Opjat, dienende om het gebit te versterken, de Tand en Kiezen te zuiveren, en tot in den hoogsten onderdom te conserveeren a / 2-10. Een veritable Mondspoeling voor Scorbut, Blaauwschuit, Rheumatische pijnen in den Mond, en bijzonder tot het aangroeyen en versterken van het Tandvles a / 3-6. Een Tandpoeder tot zuivering der Tand en 10 St. Een Tand-Elixer om de Tand en wit te maken, zonder het glanzur te benadeelen a / 1-2. Een Elixer de *Blanchard*, om Kies- en Tandpijn, Zinken &c. te verdrifven a / 2-5. Poudre Dentifrice et Antiscorbique a / 2-0. Als ook een zeer bekende Saxon de *Baria*, voor Zomerwakken en Winterwakken, weggemende in korten tijd alle Velontsteking, Jucken, Spijten, Puisten, Vlekken, røde Opdrachtigheid, Schilverachtige uitwassen in het aangezigt, of waar die geplaatst is, maakt die in het aangezigt zeer goet of bruin van verwezen, dat het vel sneeuwvrijs en aangenaam wordt a / 1.

N.B. De Potjes en flesjes zijn alle met Cachetten en Berigten, hoe gebruikt moeten worden, voorzien, en ook te bekomen te *Nijmegen* bij de Gezusters *L. A. B. E. S.*, in de Galanterie Winkel, in de Houtstraat; *Zutphen* bij *O. F. F. E. R. M. A. N.*, Boekverkooper op de Markt; *Deventer*, van *H. R. U. G. E. N.* in de Galanterie Winkel; *Zwolle*, *J. C. S. M. A. N.*, in de Galanterie Winkel; in de Diezerstraat; *Kampen*, *C. J. B. O. L. L. E.*, en alom in de meeste Steden.